

Trygderettigheter og hjelp når et barn får kreft

ved klinisk sosionom Lene Bjørgan, OUS Rikshospitalet

Når et barn får kreft, vil det ha behov for foreldrene/omsorgspersonene sine. Heldigvis har Norge rettigheter til foreldre/omsorgspersoner når barnet blir sykt. Rettighetene skal gjøre det mulig for foreldre/omsorgspersoner å være tilstede for barnet uten å bekymre seg for hvordan det går med økonomien. Barnet regnes som barn frem til det er 18 år.

Trygderettigheter

Pleiepenger for sykt barn – en inntektssikring

Gjennom Folketrygdloven kap.9 sikres inntekt når barnet har blitt sykt og trenger kontinuerlig tilsyn og pleie. Det er behovet for tilsyn og pleie som er avgjørende, ikke sykdommens alvorlighetsgrad. Forutsetningen for å søke om pleiepenger er at søkeren har vært i inntektsgivende arbeid siste 4 uker. (Dagpenger, sykepenger, foreldrepenger, pleiepenger, og opplæringspenger regnes også som inntekt). Det kan gis 100% (maks 6G) pleiepenger til inntil to omsorgspersoner. Det er ingen tidsbegrensning på pleiepenger.

Der tilsyns- og pleiebehovet er redusert og barnet kan gå delvis på skole eller i barnehage, kan det søkes om graderte pleiepenger, ned til 20%. Der foresatte må være i beredskap eller har nattevåk, vurderes unntak og det kan søkes 100 %, selv om barnet er i en tilsynsordning.

Det er behandlende lege som skriver søknaden om pleiepenger. Foreldrene må signere søknaden og sende den til NAV og arbeidsgiver. Det søkes pleiepenger periodevis. Det er legen som dokumenterer behovet for videre pleiepenger, og det er foreldrene som søker og NAV som fatter vedtaket.

De fleste arbeidstakere kan søke digitalt, dette betyr at en logger seg inn på nav.no og følger veiledningen trinn for trinn og laster opp bilde av legeerklæringen. Arbeidsgivers eksemplar sendes i posten.

<https://www.nav.no/familie/sykdom-i-familien/nb/pleiepenger-for-sykt-barn>

Selvstendig næringsdrivende, frilansere o.l. må søke pr post.

Hvem regnes som omsorgsperson?

Som regel er det foreldrene som er omsorgspersonene for barnet, også når de ikke bor sammen. Omsorgspersoner kan også være fosterforeldre, eller steforeldre. Andre kan ha rett til pleiepenger hvis de helt eller delvis har omsorgen for barnet i perioden de søker pleiepenger. Dette kan for eksempel være voksne søsken, besteforeldre, tante eller onkel.

Når et barn er innlagt på sykehus har begge foreldre som hovedregel rett til pleiepenger.

Hjelpestønad

Fordi det syke barnet har vesentlig større pleie- og tilsynsbehov sammenlignet med et friskt barn på samme alder, kan det søkes om hjelpestønad. Ved kreft får barnet innvilget dette. Det er lokalsykehuset som i hovedsak bistår med dette.

<https://www.nav.no/no/person/familie/grunn-og-hjelpestonad/hjelpestonad#chapter-1>

Omsorgspenger

Omsorgspenger er mest kjent som "hjemme med sykt barn-dager". Dette er omsorgsdager du bruker når du må være borte fra jobb fordi barnet ditt for eksempel er blitt forkjølet. Du kan bruke omsorgsdager ut kalenderåret barnet fyller 12 år.

Når barn får kreft kan det søkes om ekstra dager som varer til barnet/ ungdommen er fylt 18 år. Dette er blant annet på grunn av kontroller på sykehus, som gjør at omsorgspersonene må være mer borte fra jobb. Omsorgspenger søkes av en lege og signeres og sendes av foresatte.

<https://www.nav.no/familie/sykdom-i-familien/nb/omsorgspenger>

På sykehus

Opphold, kost og losji

I *Forskrift om barns opphold i helseinstitusjon* står det at barn har rett til å ha minst en av foreldrene hos seg på sykehuset. Foreldrene skal da få dekket mat på avdelingen, få mulighet til avlastning og tilbys samtale med sosionom, psykolog og/eller annet støttepersonell under oppholdet.

Om barnet er inneliggende mer enn 14 dager i strekk, dekkes en reise t/r hjemmet for en av foreldrene pr. uke. Avdelingen må bestille reise.

Kjøregodtgjørelse registreres på pasientreiser.no, se under reisegodtgjørelse.

Søsken

Helsepersonell har plikt til å forsøke og avklare om pasienten har søsken, og hvilket informasjons- eller oppfølgingsbehov disse har.

Dette kan for eksempel være samtale med helsepersonell på sykehuset, samtale med en psykolog eller sosionom. Det er ofte informasjon til skole eller barnehage, og veiledning til personalet der.

Reisegodtgjørelse

Som hovedregel kan du søke pasientreiser.no om reisegodtgjørelse om barnet bor mer enn 10 km fra sykehuset og du er ledsager til barnet. Det betyr at om du reiser tur – retur hjemmet, mens barnet er innlagt, blir dette ikke dekket. Unntak er ved innleggelse over 14 dager, jfr. over.

<https://pasientreiser.no/>

Tilbud i kommunen

De kommunale hjelpetiltakene er ulike fra kommune til kommune. Det anbefales å ta kontakt med det enkelte søknads-/tildelings-bestillerkontor. Hjelp fra kommunen kan være avlastning, medisinsk tilsyn, veiledning, lån av hjelpemidler og fysisk tilrettelegging.

Andre nyttige instanser i kommunen kan være fastlegen, familievernkontoret og helsestasjon for barn og unge, for støtte og veiledning.

Oslo kommune har et eget avlastningstiltak for kreftsyke barn som heter Solhagan. Spør personalet, på sykehuset, om søknadsskjema eller se på Oslo.kommune.no

<https://www.oslo.kommune.no/helse-og-omsorg/nedsett-funksjonsevne/avlastningstilbud-for-personer-med-funksjonsnedsettelse/avlastningstilbud-fra-barne-og-familieetaten/solhagan/#gref>

Barnehage og skole

Det kan søkes om betalingsfritak i barnehage og AKS/SFO ved fravær over flere måneder som skyldes sykdom. Skole- eller barnehagedagene kan også tilrettelegges ved hjelp av fagsenter og psykologisk/pedagogisk tjeneste (PPT) i samarbeid med helsepersonell.

Økonomi

Hvis det er tegnet barneforsikring, bør du undersøke med forsikringsselskapet ditt om du får en viss ytelse i forbindelse med barnets sykdom.

Økonomisk støtte fra Kreftforeningen

Det kan søkes om et engangsbeløp fra kreftforeningen. Dette må søkes om på eget skjema og legges ved inntektsopplysninger og selvangivelse:

<https://kreftforeningen.no/vare-tilbud/okonomisk-stotte-fra-kreftforeningen/>

Det kan også, blant annet, søkes om reisestøtte for familiemedlemmer:

<https://www.barnekreftforeningen.no/medlemstilbud/reisestotte>

17.04.20, Lene Bjørgan